

Katoliški GLAS

Uredništvo in uprava:
Gorica, Riva Piazzetta štev. 18
Poduredništvo:
Trst, Vicolo delle Rose štev. 7

Cena: Posamezna štev. L. 25
Naročnina: Mesečno L. 110
Za inozemstvo: Mesečno L. 190
Poštno ček. račun: štev. 24 12410

Leto VII. - Štev. 15

Gorica - 14. aprila 1955 - Trst

Izhaja vsak četrtek

Sveta je borba za svobodne šole

Vsa svetovna javnost spremlja s simpatijo borbo belgijskih katoličanov za svobodne šole, to je za neodtujljive pravice staršev, da zagotovijo svojim otrokom pravi pouk in vzgojo, in za neodtujljivo pravico ljudstva, da uživa svobodo vesti in dobrine krščanske vzgoje.

Vzgoja otrok pripada, prej in bolj kot državi, staršem, saj so otroci nekaj naravnih podaljšek staršev. Sveti Tomaž uči: »Otrok je po naravi nekaj očetovega: zato pa zahteva naravno pravo, da je otrok, predno pride k pameti, v očetovi skrbi. Bilo bi proti naravnemu pravu, če bi se otrok, predno pride k pameti, odtegnil od goji staršev ali če bi se z njim kar koli naredilo proti volji staršev.« Šola je po svoji naravi ustanova, ki dopolnjuje družinsko vzgojo, zato mora biti za šolo merodajna in odločilna volja staršev.

Liberalna država in totalitarni režimi si v ostrem nasprotju z naravnimi pravicami staršev lastijo monopol vzgoje in izključno oblast nad šolstvom. To pa je protinaravno in nemoralno. Kaj je bolj odvratno kot Hitlerjev nauk: »Otrok ne pripada staršem, ampak plemenu (rasi), torej državi, ki posebej rase značilnosti. Ena sama šola sme torej obstojati, državna, in ni mesta za zasebne ali verske šole.«

Jakobinski despotizem in hitlerjanski razizem sta si našla vroče zagovornike v »Prim. dnevniku« in v »Soča« z dne 2. t. m., ki se kaj bedasto zaganjata proti belgijskim katoličanom v borbi za svobodno šolo.

Belgijska ustava priznava svobodne šole, t. j. šole, ki jih ustanovijo zasebniki ali verske občine, ter jim zagotavlja državni prispevek za vzdrževanje. To niso nikake »privatne šole« z večjo ali manjšo pravico javnosti, temveč javne šole, ustavno priznane; imenujejo se »svobodne šole«

zato, ker niso ustanovljene obvezno po državi, pač pa svobodno po državljanih. Belgijski katoličani so si tako zgradili krasno omrežje ljudskih, srednjih in visokih šol, katere so posejali radi odličnih uspehov tudi otroci vodilnih socialističnih osebnosti. V tem šolskem letu je v Belgiji 8.400 katoliških šol z 903.000 učenci in 8.200 državnih šol s 700.000 učenci. Država potrosi za državne šole 4.095 milijonov frankov na leto, za svobodne pa komaj 3.750 milijonov frankov, kar znači, da država izda letno za učenca, ki poseja državne šole, 6.000 frankov, za učenca svobodnih šol pa samo 3.500 frankov. In vendar plačujejo starši, katoličani in nekatoličani, enake danke!

Sedanja socialistična vlada v Belgiji hoče uničiti svobodne šole. Minister Collard je predložil šolsko reformo, ki je prava smrtna obsodba svobodnemu šolstvu: Katoličanom hoče skrbiti državni letni prispevek kar za 500 milijonov frankov (preko 6 milijard lir); občinam in pokrajinam prepoveduje vsako podpiranje svobodnih šol; vsaka občina si mora ustanoviti državno šolo; katoličani smejo imeti svobodno šolo samo v kraju, kjer že posluje državna. Pa še hujše: reforma predvideva najstrožjo državno kontrolo nad vsemi svobodnimi šolami: spričevala in diplome svobodnih šol so veljavna samo, če jih dijak »potrdi z državnimi izpiti«; državni komisarji morajo pregledati in potrditi knjige, učne programe in osebje, ki mora imeti nižje plače kot na državnih šolah...

Slična šolska reforma je pravi atentat na državno ustavo, zločin nad svobodnim šolstvom! Katoliški Belgijci so kot en mož stopili v borbo za svoje pravice: protesti, demonstracije, veličastni pohod 300.000 Belgijcev v Bruselj... »Ne zahtevamo privilegijev zase, pač pa enakost pravic za vse!« tako so zapisali belgijski škofje v skupnem

pastirskem pismu in s tem je njihova borba postala borba vsega človeštva za ideal enakosti in bratstva med narodi in podedinci.

Ob tem veličastnem vzponu svobodnih ljudi za ohranitev naravnih pravic staršev do svobodne vzgoje otrok in za priznanje enakosti pravic za vse sta »Prim. dnevnik« in »Soča« zavzela reakcionarno stališče hitlerjanskega razizma in državnega totalitarizma. Zasepljena od sovraštva do vsega, kar je katoliškega, sramotita — res lepa zagovornika ljudske volje! — voljo velike večine belgijskega ljudstva, zahtevata — menda ne v imenu gesla: »Smrt fašizmu — svoboda narodu!« — prav na osnovi fašističnih teorij uničenje svobodne šole in zagovarjajo najbolj grobo diskriminacijo in nepravilnost v odnosu do katoliških in nekatoliških davkoplačevalcev!

Toda članki »Prim. dnevnik« in »Soča« so nož v hrbet borbi za uveljavljanje slovenskega šolstva v Italiji. Vsa pravna moč naše borbe za pravice slovenske manjšine do lastnega šolstva temelji v naravnem pravu, t. j. v pravici slovenskih staršev, da nudijo svojim otrokom vzgojo in pouk v lastnem duhu. Borba slovenskega človeka za svoje šole je borba belgijskih katoličanov za tamkajšnje svobodne šole: »Ne zahtevamo privilegijev zase, pač pa enakost pravic za vse!« Ista pravda teče, v Belgiji in pri nas, za naravne pravice staršev do vzgoje otrok... Kdor koli pljune na te pravice staršev, kdor koli zagovarja komunistično doktrino državnega šolskega monopola, izdaja pravice slovenskih staršev do slovenske šole in zagovarja krivično postopanje z našim šolstvom, kajti kar ni zločin zoper belgijske katoličane, ne more biti zločin niti za slovenske katoličane, in kar je prav v Belgiji, ne more biti napak pri nas.

»Prim. dnevnik« in »Soča«, ki se rogata katoliški načelnosti in ki zanikata naravno pravo, ker zanikata stvarnika pravnega reda, se nujno pogrezata v prepad narodnega izdajstva...

Jurajev

črkami novico o odstopu angleškega ministrskega predsednika Churchilla ter v dolgih člankih slavil njegovo politično delo, poudarjajoč njegovo ponosno zadržanje v obupnih trenutkih zadnje svetovne vojne, ko je ležala Francija strta in ponižana na tleh in ko so Göringove letalske jate sipale noč in dan smrt na angleška mesta.

Podobno je komentiral Churchillov odstop tudi ameriški tisk, ki je prinesel tudi Churchillovo sliko, ki je bila posneta ob Churchillovem povratku iz Buchinghamske palače, kjer je bil Churchill podal kraljici svojo ostavko. Tudi na tej sliki drži Churchill svojo neločljivo cigaro v eni roki, z drugo roko pa kaže znamenje »V«, ki pomeni »victoria« ali zmago. Ta črka je bila v zadnji vojni znamenje upanja na zmago, obenem pa tudi znamenje odpora proti Hitlerju.

Drugi dan po Churchillovem odstopu (6. aprila) se je Anth. Eden

podal na dvor, kjer ga je pričakovala kraljica. Eden se ji je globoko priklonil, nakar ga je kraljica vprašala, ali ji hoče služiti kot prvi lord zaklada. Ta služba je združena z imenovanjem za prvega ministra. Eden je izjavil, da službo z veseljem sprejme, nato je poljubil kraljici roko ter sprejel od nje pečate svoje nove službe.

Po ustavi so vsi dotedanji ministri dali Edenu svoja ministrstva na razpolago in novi angleški predsednik vlade je medtem izvedel že nekaj sprememb v svoji vladi. Za zunanjega ministra je bil imenovan Harold Mac Millan, medtem ko je Selwyn Lloyd zasedel mesto obrambnega ministra. Poleg teh dveh sprememb so se izvršile še nekatere druge manjše spremembe. Pred odstopom Churchilla se je splošno govorilo, da bo novi predsednik vlade v najkrajšem času razpustil zbornico ter razpisal volitve, kaj pa bo v resnici napravil, ni trenutno še znano.

Razvoj notranje politike v Italiji ter njeni izgledi

Predsednik italijanske vlade Scelba in njegov zunanji minister Martino sta se na veliki petek vrnila s svojega obiska v Kanadi in Združenih državah srečno domov. Čeravno nista odšla v Ameriko s kakimi izrednimi nalogami in cilji, sta s svojimi razgovori s kanadskimi in ameriški političnimi, gospodarskimi in finančnimi krogi dosegla lepe uspehe.

V političnem oziru sta razložila ameriškim državnikom stališče Italije do raznih aktualnih političnih vprašanj, kot je na pr. vprašanje potrebe razgovorov med Vzhodom in Zahodom. Povedala sta svoje mnenje o rešitvi avstrijskega vprašanja. Kakor znano je, sovjetska vlada povabila avstrijskega kanclerja Raaba na obisk v Moskvo, kamor se je ta v spremstvu podkanclerja Schärfa in zunanjega ministra Figla na velikonočni ponedeljek že podal. Kakšne namene zasleduje pri tem Sovjetska zveza, ni znano. Zapadne velesile so zaradi teh separatnih pogovorov nekoliko zaskrbljene in zato so opozorile Avstrijo, da se rešitev avstrijskega vprašanja tiče tudi njih. Posredno se tiče tudi Italije, ki se zaveda, da bi nevtralizirana in neoborožena Avstrija, kot si jo najbrže Sovjetska zveza zamišlja, predstavljala veliko nevarnost na njeni severovzhodni meji. Zato zastopa Italija baje stališče, da mora dobiti Avstrija tudi v slučaju nevtralizacije pravico do oborožitve. Italijanska državnika sta našla v tem pogledu pri ameriških političnih predstavnikih popolno razumevanje.

Uspehi Scelbovega obiska

Scelba je pred svojim odhodom v Ameriko poudaril, da ne misli zahtevati od ameriških davkoplačevalcev nobenih novih žrtev. To je storil tem laže, ker se je tudi Amerika odločila, da ukine polagoma vsako direktno podporo Evropi, ki se je v gospodarskem oziru postavila že precej krepko na noge. Zato nista italijanska državnika prosila ameriške vlade za kako podporo, ampak za intenzivno gospodarsko sodelovanje. Italija bi potrebovala, ako bo hotela Vanonijev gospodarski načrt vsaj deloma izvesti, veliko investicij tujega kapitala. V ta namen sta imela Scelba in Martino razne razgovore s

predstavniki nekaterih bank v New Yorku in San Francisku.

Italija bo dobivala poleg tega še nadalje industrijska naročila v okviru Atlantske zveze. V teku tekočega leta bodo znašala ta naročila čez 80 milijonov dolarjev. Od teh naročil bo dobila tudi tržaška industrija več kot deset milijonov dolarjev.

Scelba in Martino sta si prizadevala za povečanje italijanskega izvoza v Združene države, a zdi se, da sta naletela pri tem na neke težave, ki ne izvirajo s strani ameriške vlade, ampak s strani kongresa, ki se upira zmanjšanju uvoznih tarif, da ne bi oškodoval preveč ameriških proizvajalcev.

Izseljevanje v USA

Na podobne težave sta naletela pri vprašanju števila italijanskih izseljencev v Združene države. Letna kvota ital. priseljencev v ZDA znaša 5.000 oseb. Izredno je bilo dovoljeno Italiji, da sme izseliti v Združene države v teku dveh let 60.000 oseb, kar se je najbrže že zgodilo. Sedaj bi želela Italija povečati normalno letno kvoto izseljencev, a vse kaže, da ameriški kongres ni voljan sprejeti zakona, ki določa število priseljencev, ki so jih Združene države pripravljene sprejeti v svojo sredo.

Kljub težavam glede povečanja trgovinske izmenjave in glede vprašanja izseljencev moramo priznati, da je obisk italijanskega predsednika vlade in zunanjega ministra dosegel lep uspeh.

Kriza v vladni koaliciji

Medtem ko sta se Scelba in Martino mudila v Ameriki, je kriza, ki je vladala že več časa med vladnimi koalicijskimi strankami, bruhnila z vso silo na dan. Povod temu je dal zadnji socialistični kongres v Turinu. Vodja italijanskih socialistov Nenni je na tem kongresu ponudil svojo roko katoliškim množicam ter izrazil mnenje, da bi bilo možno sodelovanje med socialisti in temi množicami kljub idejnemu razlikam med obema taboroma. Na vsem zborovanju pa ni padla niti ena beseda, iz katere bi se dalo sklepati, da se mislijo socialisti odpovedati svoji dosedanji zvezi s komunisti.

(Se nadaljuje na 3. str.)

Podrobnosti Churchillovega slovesa od politike

Ves svetovni demokratični tisk z izjemo londonskega, ki je slučajno ravno staval, se je bavil pretekli teden s prostovoljnim odstopom Winstona Churchilla od ministrskega predsedništva ter pel hvalo temu največjemu državniku sedanjih dni.

Da bo Churchill kmalu podal ostavko ter prepustil vodstvo vlade in svoje stranke svojemu zvestemu sodelavcu Anthony-u Edenu, se je zadnje mesece veliko pisalo in govorilo. Tisk je navajal zadnje tedne celo dan, ko bo Churchill napravil ta korak, toda kljub temu ni bila javnost gotova, ali te govorice o Churchillovem odstopu odgovarjajo resnici ali ne.

Churchill pri kraljici

Pa so bile govorice o Churchillovem odstopu vendar resnične. V ponedeljek preteklega tedna je priredil Churchill slovesno večerjo na čast angleški kraljici in njenemu soprogu, edimburškemu vojvodi Filipu. Slavnostnega sprejema se je udeležilo kakih petdeset povabljenec, izbranih iz Churchillovih najbližjih sodelavcev in prijateljev ter njihovih žena. Zdelo se je, kakor da je hotel Churchill zbrati okoli sebe še enkrat svoje sodelavce in prijatelje ter se posloviti od njih. Churchill se je ob koncu obeda dvignil ter napil kraljici Elizabeti ter angleški monarhiji, nakar je kraljica spregovorila nekaj besed ter pozvala navzoče, naj napijejo na zdravje prvega ministra.

O odstopu Churchilla in o kakem slovesu ni padla na tej večerji nobena beseda.

Winston Churchill je podal svoj odstop drugi dan popoldne. Na poti, ki pelje od bivališča prvega ministra do kraljeve palače, se je bila nabrala velika množica, ki se je hotela pokloniti velikemu državniku v trenutku, ko je nameraval izpolniti zadnje dejanje svoje visoke službe. Ko se je Churchill vračal iz kraljeve palače, je bil vidno ganjen, vendar je z nasmehom odzdravljaval množici, ki ga je prisrčno pozdravljala. Uradno poročilo, ki je bilo izdano kmalu po Churchillovem odstopu, se je takole glasilo: »Zelo častivredni Sir Winston Churchill je bil sprejet danes popoldne pri kraljici Elizabeti v avdienco ter je podal odstop od službe prvega ministra in prvega zakladnega lorda. Njeno Veličanstvo je njegov odstop milostno sprejelo.«

Winston Churchill se je torej poslovil od kraljice, ni se pa poslovil od poslanske zbornice, katere galerije so bile tisti dan nabito polne. Da se ni hotel posloviti od poslanske zbornice, je imel gotovo važne razloge. Nekateri so mnenja, da se je Churchill bal, da ne bo mogel premagati ganotja, ki bi mu ga slovo od njegovih prijateljev, a tudi nasprotnikov povzročilo. In zato je rajši odšel tiho in brez vsakih formalnosti. V zbornico se bo vrnil po svojem povratku s Sicilije, kamor se je nameraval takoj po velikonočnih praznikih podati. Ko se bo vrnil v

zbornico, ne bo sedel več na predsedniškem mestu, ampak med ostalimi poslanci svoje stranke.

Svetovni tisk o Churchillu

Odstop Winstona Churchilla je vzbudil pri vseh demokratičnih narodih globok odmev. Vse demokratično časopisje je izrazilo globoko obžalovanje zaradi Churchillovega odstopa, obenem pa je iz srca privoščilo 80-letnemu državniku zaslužen oddih. Posebno lepa je poslanka, ki jo je poslal francoski ministrski predsednik Edgar Faure ob tej priliki angleškemu ljudstvu. V tej poslanici pravi Faure med drugim:

»Sir Winston Churchill je največji državnik našega časa. Njegovo politično delovanje spada med najbolj napete in slavne. Ko je doživljala Evropa najbolj tragične ure svoje zgodovine, je bil Churchill vvor svobode in demokracije, simbol zvestobe angleškega ljudstva svojim lastnim temeljnim načelom. On je pokazal, kakega poguma in kakšne vztrajnosti je zmožen njegov narod, ko grozi tem načelom kaka nevarnost. Med najtemnejšimi urami druge svetovne vojne ni Churchill nikoli obupal. Njegov lik je postal legendaren ter služi kot simbol poguma vsem narodom Evrope, ki se oklepajo svobode in zapadne civilizacije.«

Ves demokratičen francoski tisk je prinesel na prvi strani in z velikimi

BELA NEDELJA

Tisti čas, zvečer tistega dne, prvega v tednu, je prišel Jezus pri zaklenjenih durih v hišo, kjer so bili učenci zbrani iz strahu pred Judi, stopil v sredo mednje ter jim rekel: »Mir vam bodi.« — In ko je bil to rekel, jim je pokazal roke in stran. Razveselili so se tedaj učenci, ko so videli Gospoda. Tedaj jim je spet rekel: »Mir vam bodi. Kakor je mene Oče poslal, tudi jaz vas pošljam.« — In po teh besedah je vanje dihnul in jim rekel: »Prejmite Svetega Duha; katerim grehe odpustite, so jim odpušteni; katerim jih zadržite, so jim zadržani.« — Tomaža pa, enega izmed dvanajstih, ki se imenuje Dvojček, ni bilo med njimi, ko je prišel Jezus. Pravili so mu torej drugi učenci: »Gospoda smo videli.« — On jim je pa rekel: »Ako ne vidim na njegovih rokah znamenja žeblice in ne položim svoje roke v njegovo stran, ne bom veroval.« — Čez osem dni so

prijatelje, naj ima isti značaj do brote, kakršnega je imelo njegovo poslanstvo, ki ga je prejel od Očeta: sprava z Bogom, pomirjenje in odpuščanje. Zato svojim apostolom na slovesen način podeljuje oblast, naj z močjo Sv. Duha spokornim odpustajo grehe. Tako se bo v človeško dušo mogel vseliti mir in bo človek zopet deležen notranje osrečujoče zavesti, da je z Bogom pomirjen in da je tako postal otrok božji. Pred dnevi je v prav tej dvorani apostolom dal oblast nad sv. Rešnjim Telesom, danes razširja njihovo oblast še na duše, da izgubljene rešujejo. Mir vesti, mir z Bogom in z bližnjim: da, zares neizmerno dragocen dar, ki ga človek ne samo najbolj potrebuje, ampak ga zdaj tudi lahko doseže po veliki dobroti Kristusovi.

Kako primeren je tak dar za človeško naravo! Saj ni samo čutno telo, ampak duša in telo je človek,

bili njegovi učenci spet notri in Tomaž med njimi. Jezus pride pri zaprtih vratih, stopi v sredo in reče: »Mir vam bodi!« — Potem pravi Tomažu: »Deni svoj prst sem kaj in pogledaj moje roke; podaj svojo roko in jo položi v mojo stran in ne boš neveren, ampak veran.« — Tomaž mu odgovori: »Moj Gospod in moj Bog!« — Jezus mu pravi: »Ker si me videl, Tomaž, veruješ; blagor tistim, ki niso videli in so verovali.« — Še mnogo drugih znamenj je storil Jezus v pričo svojih učencev, katera niso zapisana v tej knjigi. Ta pa so zapisana, da bi se vi uverili, da je Jezus — Kristus, Sin božji, in da bi po veri imeli življenje v njegovem imenu.

Mir vam bodi! Ta pozdrav donša Jezus svojim prijateljem iz blaženega onostranstva skozi vrata groba.

Ni samo prijateljski pozdrav. Dragocen dar je, zaslužen s tem, da je šel pogumno skozi vihar sovraštva in ponižanja, trpljenja in smrti. Dar, ki naj človeštvo duhovno obožgati, povzdigne in osreči. Naloga, za katero je namenil svoje apostole in

z vse drugačnimi, višjimi potrebami in nagnjenji kot druga zemeljska bitja. Zato se ne more nasiti z nižjim čutnim uživanjem, ne ustavi se njegove želje že ob zemeljskih dobrinah, ne da se zadovoljiti s cilji, ki so vsi nižji od njega. Duša je lačna duševnih dobrin, a te niso doma na tej zemlji. Od tod znana beseda sv. Avgustina: Ustvaril si nas zase, Gospod, in naše srce je nemirno, dokler se ne spočije v Tebi.

To počivanje v Bogu je pa sad samo tiste svete ljubezni, ki človeka veže na Boga, njegovega Stvarnika. Kadar je on našel svoj mir v Bogu, je to znak, da je že odstranil od sebe vse, se odpovedal vsemu, kar bi moglo la mir rušiti. Pretrgal je vse grešne vezi, postal je prijatelj božji in je po milosti božji pridružen krogu božjih posinovljenцев.

Ne moremo si predstavljati bolj izbranega daru, kot je ta mir Kristusov. Če današnji svet tako nestrpno išče za mirom, nima v mislih tega notranjega mira, a brez njega tudi zunanji mir ne nudi ne trdne gotovosti ne prave sreče.

Preganjanja Cerkev kliče

Navada je, da škofje na začetku postnega časa naslavljajo na svoje vernike pastirska pisma, v katerih se dotaknejo raznih važnih vprašanj verskega življenja. Zelo pomembno pastirsko pismo je pripravil škof mesta Lurda na Francoskem. V pismu govori o trpljenju katoličanov za železno zaveso, o Cerkvu molka. Tu vas bomo seznanili z vsebino tega pastirskega pisma.

Sveti oče Pij XII. je rabil prvič izraz Cerkev molka v svojem božičnem nagovoru leta 1951. Hotel je opozoriti na Cerkev, ki ima zvezane roke in zaprta usta. Komunisti so po zadnji svetovni vojni silno razširili svojo oblast v Evropi in v Aziji. Milijoni katoličanov so se znašli v oblasti ljudi, ki izvajajo nad njimi pravo nasilje ali vsaj močno omejujejo njihovo versko svobodo. Z naslovom Cerkev molka označujemo tiste katoličane, ki so pod komunistično oblastjo za železno zaveso.

Naš molk

O sodobnem preganjanju katoliške Cerkve se vse premalo govori. S pretirano natančnostjo časnikarji popisujejo različne zločine, ki se zgodijo v naši bližini ali kje daleč po svetu, trpljenje milijonov katoli-

čanov pa je pozabljeno. Ta molk nam je v sramoto. Kdor molči o teh preganjanjih, izdaja svoje sbrate po veri, je skriv njegovega trpljenja.

Vsi katoličani tvorimo skupno skrivnostno telo Kristusovo, zato mora biti trpljenje nekaterih katoličanov naša skupna zadeva. Oni pišejo zgodovino Cerkve s svojo lastno krvjo in so ponosni na to. Visokošolec iz Sanghaja na Kitajskem je zapisal: »Mi ne iščemo usmiljenja, ker vemo, da je naša borba skupna zadeva Cerkve. Cela Cerkev danes zmaguje ne sicer s čisto človeškimi zmagami, kjer ni prostora za križ, ampak z delom, s trpljenjem in s krvjo kitajskih kristjanov. Bratje-katoličani, ki ste razkropljeni po svetu, mi smo ponosni, da pričujemo (za Kristusa), ponosni smo, da smo prednje straže vašega upanja!« — Koliko plemenitosti je v teh besedah in kako bi se morali sramovati naše brezbriznosti.

Podlost preganjalcev

Med mučenictvom iz prvih časov krščanstva in med današnjim mučenictvom je velika razlika. Nekdaj so se kristjani do zadnjega trenutka svojega življenja zavedali,

da trpijo zaradi svojega verskega prepričanja, zato ker nočejo darovati malikom in tako zatajiti Boga. Njihovo junaštvo je vzbujalo občudovanje vseh prisotnih, ki so iz njihovega vzgleda zajemali moč za lastno vztrajnost.

Danes je vse drugače. Kristjani, ki pridejo iz komunističnih ječ pred sodnika, so komaj še ljudje. Z zločinskimi metodami preganjalci uničujejo v svojih žrtvah človeško osebnost, njihovo dostojanstvo. Nekdaj močni in odločni ljudje se pojavijo pred sodniki duševno uničeni kot bebi. Obtožujejo se zločinov, ki jih niso naredili in prosijo zanje milosti. Navidez delajo vse to prostovoljno. Komunisti nočejo mučencev, ki bi dajali moralno oporo drugim katoličanom in vzbujali spoštovanje v nasprotnikih. Potrebujejo žrtev, ki so komaj še sence pravih ljudi, ki lahko vzbujajo samo še sočutje.

Nikdar še ni padel človek tako nizko, kakor so padli današnji preganjalci Cerkve. Vsi pa imamo pred seboj nov dokaz, kam vodi znanost v rokah ljudi, ki nimajo vesti. To je znanost preklestva.

Žrtev današnjih mučencev ni prav nič manjša kot je bila nekdanj. V marsikaterem oziru je celo večja. Kristjan, ki gre v komunistični zapor ali koncentracijsko taborišče, dobro ve, kaj ga čaka in zaradi svojega verskega prepričanja že vnaprej sprejme vse trpljenje.

Komunistična taktika

Težko je reči, zakaj komunistična taktika uporablja nešteto različnih načinov pri preganjanju kristjanov in si ti načini dozdevno večkrat nasprotujejo. Zdi se, da hočejo ustvarjati zmedo in negotovost. Nobenega dvoma ni, da hoče komunisti uničiti vsako vero, včasih komunisti to očitno priznajo, včasih pa prikrivajo. Često se dogaja, da na vso moč poudarjajo versko svobodo in sicer prav takrat, ko delajo z vsemi silami, da bi zatrli vero v Boga. V enem kraju zapirajo cerkve, v drugem jih obnavljajo. Namen ostane vedno isti, samo taktika je elastična in se menjava po potrebi. V katoliški državi skuša komunisti najprej pritegniti ljudstvo, preden se loti vere. Dopoveduje mu, da ga hoče osvoboditi in prav takrat ga polagoma usunjuje.

Priljubljeno geslo komunizma je, da se morajo ljudje otrestiti jarma Cerkve, ker je Cerkev povezana s kapitalizmi, je sovražnica ljudstva in domovine. Zato komunisti snuje narodne cerkve, organizira patriotične duhovnike, ki so bolj poslušni državi kot pa cerkveni. Komunisti se vtihtopijo v vsa področja cerkvenega življenja in ga polagoma razkrajajo. Kjer vidijo, da bi bil direkten napad brezuspešen, tam gredo po ovinkih. Nič jih ne moti, da ljudje še hodijo k bogoslužnim opravilom, če so le prepričani, da vzgojo mladine in delovanje katoliških organizacij.

Komunisti se posebno trudijo, da bi povzročili spore med duhovniki in zlasti, da bi ocepili duhovnike od njihovih škofov in svetega očeta. Ta taktika dokazuje, da komunisti dobro poznajo, kako je zgrajena katoliška Cerkev. — »Zapusti Cerkev in mi ti pustimo tvojega Boga!« tako radi govorijo moderni preganjalci. Zanje sta Cerkev in Kristus eno in isto. Če se jim posreči zatreti Cerkev, ki je varuhinja resnice, bodo prav gotovo lahko vpeljali brezboštvo.

Vztrajnost katoličanov

Kaj se dogaja s katoličani v tem labirintu zank in nevarnosti? — Katoličani vztrajajo in ostajajo zvesti svoji Cerkvi. Kitajski kristjani navadno takole naročajo evropskim misijonarjem, ko morajo zapustiti Kitajsko: »Mi ostanemo in vi veste, kaj nas čaka. Povejte svetemu očetu, da mu bomo ostali zvesti, čeprav bi morali zato umreti.« — Bog očitno na svoj način bedi nad Cerkvijo in jo ohranja. Cerkev je stalno preganjana in stalno zmaguje. Sveti Hilarij govori o Cerkvi, da evede takrat, ko je preganjana, zmaguje, ko je zatirana, ostane živa, ko se zdi, da je uničena. — Kristus ni obljubil Cerkvi, da jo bo obvaroval trpljenja velikega petka, pač pa končno zmago. »Zaupajte, jaz sem premagal svet,« je govoril apostolom.

Cerkev se toliko ne boji udarcev, katere ji zadajajo njeni nasprotniki, mnogo bolj jo zadoja sodelovanje njenih otrok z nasprotniki.

Nismo mi poklicani, da bi sodili, kako velika je krivda preganjalcev. Tudi nanje prihaja Gospodova molitev: »Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo.« V Cerkvi molka so danes nešteti pogumni izpovedanci vere: trije kardinali, 150 škofov, več tisoč duhovnikov in nešteti kristjani, ki so pripravljeni tudi umreti za svojo vero. Tako se dviga v Cerkvi molka mogočna hvalnica pred Boga in istočasno prisrčna prošnja za spreobrnjenje tistih, ki so zašli.

Naša krivda

Za trpljenje Cerkve in za preganjanje smo v nekem oziru krivi vsi. Mi živimo izven železne zaves, pravimo, da smo kristjani, ali pa naše življenje ne pobija trditev naših ust, da smo kristjani? Nešteto pristašev ima materializem tudi med nami. Ali je res Bog naše najvišje upanje? Morda bi si tudi mi radi uredili lepo lagodno življenje tu na zemlji prav tako kot tisti, ki ničesar ne pričakujejo od posmrtnosti. V koliko uresničimo v našem življenju zahteve krščanstva? Kako ogromna je razdalja med tem kar smo in tistim, kar bi morali biti? Kakšen kontrast!

Zato moramo z občutjem krivde in zaupanja spremljati Cerkev na Kalvarijo. In

Iz življenja Cerkve

FILM O AFRIŠKIH MISIJONIH

Misijonar Gordon H. Fournier je po trinajstih mesecih romanja po Zahodni Afriki prinesel v Rim 9.000 m dolga barvast film o misijonskem delovanju v tistih krajih. 32.000 km dolgo pot po Afriki je prevozil z avtomobilom. V Rimu bodo film opremili s francosko in angleško razlago.

ZAHVALA VIETNAMSКИH KATOLIČANOV

Apostolski vikar v Buichu v Indokini se je s posebnim pismom zahvalil angleškim katoličanom, ki so posvetili en dan molitvi za preganjane vernike v Vietnamu. Vikar poudarja, da je število beguncev že doseglo 1 milijon. Glavni vzrok za beg je strah, da bi izgubili versko svobodo.

AVSTRIJSKI KATOLIŠKI NOVINARJI

so sklenili, da ustanovijo narodno društvo katoliškega tiska. Ustanoviti nameravajo tudi nov obveščevalni urad, ki bi imel svoj sedež v Rimu.

PRVI VIZUM ZA INDONEZIJU

je bil po treh letih izdan misijonarju Patriku Banderju. Doslej tri leta ni dobil noben misijonar potnega dovoljenja.

V RUSIJI SE VEDNO ČASTE MARIJO DEVICO

Brezbožni komunizem v svojih 38 letih vlade ni mogel izbrisati iz duše ruskega naroda pobožnost do Marije. Iz zadnje objavljene statistike pravoslavne moskovske patriarha je razvidno, da je še 260 Marijinih slik, ki se javno častijo po Rusiji. Ljubezno do Marije je najožja vez, ki veže katoličane s pravoslavnimi in daje upanje na zvezo z Rimom. Praznik Oznanjenja Marijinega, ki je bil vedno slovesno praznovan pri Rusih, je bil največji Marijin praznik; Bogorodica pa je bila varuhinja vsakere ruske družine, pred njo je vedno gorela luč. Najbolj ljudska molitev je Pod tvoje varstvo pribežimo, dočim je poseben pozdrav med prijatelji bil: »Naj te v tvojih težavah in skrbih pokrije s svojim nebeskim plaščem nebeska Gospa.«

KONCERTI V CERKVI

Na Poljskem se koncerti z versko vsebino vsrlijo v cerkvi, ker je v javnih dvoranah nedovoljeno predvajati versko glasbo. Taki verski koncerti so močno obiskani.

JUNASKA DIJAKINJA

P. Lebrum, izgnani misijonar iz Kitajske, piše:

Zadnja katoličanka, ki sem jo videl po moji aretaciji, je bila Roža, dijakinja 17 let. Pribežala je bila v mojo župnijo, ker so jo bili izključili iz šole. Postavili so jo bili pred ljudsko sodišče, pri katerem je bila predsednica ena izmed njenih sošolk. Roža se je izredno junaško zagovarjala in tako odločno odgovarjala, da niso vedeli, kaj naj napravijo z njo. Predsednica sodišča ukaze Roži, da mora poklekati na obe kolena sredi dvorice. Roža uboga in vzame iz žepa rožni venec in začne peti na glas kot to delajo kitajski katoličani. Predsednica se jezna vrže nanjo in hoče vedeti, s kakšnim dovoljenjem je začela moliti. Ona pa junaško odgovori: »Ukazala si mi, naj poklekam in ti veš, da mi katoličani klečimo, kadar hočemo moliti.«

KAKO JE Z VERSKIM ŽIVLJENJEM NA ANGLESKEM

Neodvisni angleški dnevnik »Observer« je nedavno tega prinesel statistiko ki prikazuje, kakšno je približno versko stanje med angleškim prebivalstvom, protestantskim in katoliškim. Iz tega poročila posnemamo:

Dvajset odstotkov Angležev je po 80% je krščenih, toda od teh jih samo

kdaj bo nastopil Gospod? Čakajmo združeni z izpovedovalci vere in občudujemo njihovo zvestobo.

In za zaključek naj sledi pismo, ki bi ga morali podpisati vsi katoličani: Pisali so ga kitajskim katoličanom dijaki iz Nigerije v Afriki za Božič leta 1953: »Našim dragim bratom in sestram na Kitajskem! Veliko molimo za vas. Zeleni bi bili vredni našega Gospoda kakor ste vi, če bi se okoliščine pri nas tako tragično spremenile kot so se pri vas. Vi ste naši vzorniki; vi nam dokazujete, kako morejo biti mladi katoličani močni in pogumni, če živijo po svoji veri. Zahvaljujemo se vam za ta prelepi zgled. Molite za nas, kakor tudi mi molimo za vas.«

16% redno obiskuje cerkve. Največ Angležev pripada narodni anglikanski cerkvi in sicer okrog 25 milijonov ali 50%; precej je takih, ki se prištevajo raznim drugim protestantskim ločinam; katoličanov je 8% ali približno 4 milijone. Toda tudi med tistimi, ki se prištevajo h kakšni veroizpovedi, je še vedno 40% takh, ki praktično ne molijo. Zato pa se tem rajši zatekajo k vražam in k okultizmu (spirizmu), posebno ženski svet (1/3 Angležinj). Tudi glede razodetih resnic so si angleški protestanti zelo needini. Posebno pekla ne marajo. Zato ga enostavno zanikajo; 60% je takih. Drugi pa po večini dvomijo, ali je ali ga ni. Malo je takih, ki trdno verujejo v pekel, morda ena četrtina. — Angleži so torej tudi v verskih resnicah precej demokratični. Ali bo tudi Gospod Bog z njimi tako demokratičen, je pa drugačno vprašanje.

+ Pija Župančič usmiljenka

V nedeljo 13. marca je ob 5h popoldne v Francoski bolnišnici v Kairu mirno v Gospodu zaspala s. Pija Župančič, naša slovenska usmiljenka, stara 69 let. Prejela je zakramente za umirajoče, se poslovila od svojih sester in odšla po plačilo.

Bilo je v začetku leta 1914, ko je prvič stopila na afriška tla. Ali je slutila takrat, da se ne bo nikdar več vrnila? Prišla je, da bi slovenskim dekletom bila mati, sestra in prijateljica. Svojo nalogo je tudi zvesto vršila do leta 1928. Dekleta so to dobro čutile in se izrazile: »Bilo je, kot da bi sonce posijalo, ko je stopila med nas.«

Tudi ko so ji predstojniki odredili drugo službo, je še vedno živela za izseljence, oziroma tukaj bivajoče Slovence, ter nas podpirala z molitvijo in žrtvami. Prav gotovo je sedaj podvojila svoje molitve, ko z neba gleda na nas.

Mi pa ji hvaležnih src želimo: Naj počiva v miru!

Velika noč v Rimu

Rim, središče krščanstva, je to Velika noč še posebno poudaril resnični pomen tega naziva. Ogromna množica vernikov z vsega sveta se je zgrnila v velikonočnem jurtu na trg sv. Petra in tam potrpežljivo čakala ure in ure na prihod sv. očeta, na njegov govor in blagoslov. Računajo, da je nad 300 tisoč vernikov prisostvovalo prvemu javnemu papeževemu govoru po prestani boleznici. Ko se je opoldne njegova bela postava prikazala na balkonu bazilike, je ogromna množica zavalovila v nepopisljivem navdušenju. Glas sv. očeta je dosegel vsa srca, a ne samo tam navzočih, segel je dalje preko vseh celin, do skrajnih mej sveta. Na milijone in milijone vernikov je v svetem spoštovanju postušalo po radiu besede skupnega očeta, ki je za vsakega našel primerne besede. Poudaril je, kako je v teh težkih časih potrebna živa vera, ki edina daje moč in življenje. Prosil je božjega blagoslova na prizadevanje vseh dobromiselnih državnikov, da bi vzpostavili na svetu pravičen in trajen mir, kakor tudi na vse one, ki nadaljujejo z raziskovanjem atomske energije, ki naj bi služila le v dobrobit človeštva in nikdar ne v uničevalne namene. Po končanem govoru je sv. oče podelil vsem navzočim in vsemu svetu svoj očetovski blagoslov. Papežev govor so nato prenašale še neštete radijske postaje v najrazličnejših jezikih. Poročajo, da še nikdar ni bilo toliko prošelj za prenos papeževnega govora v razne jezike kakor te letošnje velikonočne praznike.

Nenni nudi roko katoličanom

(Nadaljevanje s 1. strani)

Glavni tajnik demokrs. stranke je sicer zavrnil Nennijevo ponudbo in isto so storili še nekateri drugi predstavniki demokrsanske stranke, a zdi se, da so le preveč poudarjali velikost spremembe, ki se je baj izvršila v socialistični stranki. Po njihovem mnenju ne kažejo socialisti več svoje protiverske osti, ampak upoštevajo katoliško stvarnost, to je važnost katoliških množic v boju za upravičene pravice vseh zatiranih in ponižanih. Te optimistične sodbje o sedanjih socialističnih stranki so vzeli socialisti z veseljem na znanje, niso pa te izjave zadovoljile Saragatovih socialistnih demokratov, akoravno so se ravno socialisti demokrati svoječasno tako ognjevitno poganjali za vključitev socialistov v vladno koalicijo. Vse kaže, da so socialisti demokrati nekako užaljeni, ker jih niso socialisti vzeli niti v poštev ter se preko njih obrnili na katoliške množice.

„L'Osservatore Romano“ svari

Optimistično gledanje na socialistične ponudbe socialistov je vzbudilo v vatikanskih krogih precejšnjo zaskrbljenost, tako da je »Osservatore Romano« čutil potrebo poudariti nevarnost sodelovanja s socialistično stranko, ki nima s svojo ponudbo drugega namena, kot zanesti zmelo v katoliške vrste, jih razkrojiti ter pomagati komunistom do zmage.

ŽENSKI KOTIČEK

EDINEC

Ma prostranem dvorišču, pred malo hišico mizarja Rojca, so se kepali njegovi otroci. Nič manj jih ni bilo kot sedem. To vam je bil dirinč in smeh. Se očeta, majhnega, živahnega moža, so užgali. V šali je oče sprejel borbo z njimi, sam samecat proti sedmim ter jih je krepko obmetaval s snegom, a se je moral kmalu umakniti v vežo, jezeč in smejoč se obenem nad svojim neugnanim naraščanjem. Vsi otroci, od štirinajstletnega Milana pa do štiriletnega okroglega Majdice, so bili zdravi in rdečih lic ter gibnih udov, pa čeprav je bil na mizi največkrat le koruzni močnik z mlekom in krompir v oblicah. Če je kdaj kateri od njih malo zbolel, se mati ni belila preveč glave, saj je imela preveč dela, da bi se mogla s preveliko skrbjo posvetiti le enemu. Malo vročega čaja ali parkrat obladki na boleče mesto in brž je bilo spet vse zdravo. Majdica je po nagajivosti večjih bratcev celo par metrov globoko padla z mosta v vodo, a so jo še pravočasno ulovili sosede in razen majhnega prehlada se je vse dobro izteklo. Za razvajanje otrok pa zares ni sta imela časa ne oče ne mati.

Na nasprotni strani dvorišča je stala močna vila veleindustrijskega Marinka. Medtem ko so se mizarjevi otroci živahno podili po svezem zimskem zraku, je v prezakurjenem salonu vile v prvem nadstropju žalostno slonel ob oknu bogatašev edinec Julče in gledal veselo kepanje. Tako

In tega mnenja smo tudi mi. Dokler italijanski socialisti ne pretrgajo vseh vezi s komunisti, jim katoličani kljub še tako preprčljivim ponudbam in zagotavljanjem ne smejo zaupati. Krščanska demokracija ima svoj politični, gospodarski, socialni in kulturni program, od katerega ne sme nikoli odstopiti, čeprav ga v danih razmerah ne more vedno izvajati. Nikoli pa ne sme iti tako daleč, da bi sprevrnila ta program v kako nevarnost, kar bi gotovo storila, ako bi se vezala s strankami, ki po svojem bistvu nasprotujejo temu programu. In med te stranke spada tudi Nennijeva socialistična stranka in bo spadala vse do tedaj, dokler se ne bo odtrgala od komunistične stranke ter stopila na pot prave demokracije.

Socialdemokrati niso zadovoljni

Saragatovci so še pred odhodom Seelbe v Ameriko zahtevali razčiščenje odnosov med vladnimi strankami, vendar so se takrat vdali ter pristali na to, da pride do tega razčiščenja šele po pokrajinskih volitvah na Siciliji, ki se bodo vršile 5. junija. Sedaj pa zahtevajo takojšnjo razčiščenje. Ako ne pride v kratkem do sporazuma v vladni koaliciji, bo Seelbova vlada že po izvolitvi novega državnega predsednika odstopila. Volitev novega predsednika republike pa je določena za 29. april.

silno rad bi šel k njim, a mu mati ni pustila. Komaj ga je služkinja vsega zavitega do nosu pospremila iz šole nazaj domov, že se ne sme več premakniti ven. Bil je to droben dvanajstleten dečko bledih lic. Zdravnik je sicer svetoval materi, da bi mu gibanje v svezem mrzlem zraku dobro storilo, toda mati se je bala, da se ne prehladi, kakor se je že tolikokrat. In kaj se ne bi, ko ga je morala služkinja ob vsakem izhodu iz hiše ob najmanjši zapici ovijati v volnene šale. Kako naj bi se potem revež utrdil v svezem zraku.

»Zato pa gremo s teboj v počitnicah na morje,« ga je potolažila mati, ki je sedela ob bogato obloženi čajni mizici in skupaj s svojo znanko pila čaj in grizla slašice.

»Nič mu ne diši,« je še potolažila svoji znanki. »Vsak dan dobi svež jajček v juhi, bel kruh mu na debelo mažemo z maslom in medom, slašice ima, kolikor si jih počeli, in vendar je tako slabokrven in suh.«

»Morala bi jih imeti več,« ji je dejala v šali znanka, »potem bi bil morda tudi ta bolj zdrav, če bi malo manj pazili nanj in ga manj zavijali v vato.«

»Več,« se je zgrozila lepa, mlada gospa. »Še ta me je stal dober del zdravja in lepote. In, saj veš, moj mož jih ne mara več. Hoče, da preide vse podjetje le v ene roke in ni treba deliti.«

Leta so tekla. Deset, petnajst let! Iz sosedovih otrok so zrastle čvrsti, krepki mladi ljudje. Dva stala sledila očetovemu poklicu, ostali so si izbrali druge. Vsi pa so si pogumno utirali pot skozi življenje

preko vseh mogočih ovir in zaprek.

A sosedov Julče se je davil pod zlatimi verigami navideznih dobrot. Po vseh letovišjih in kopališčih so ga vodili in ga pitali z belimi pogaci in z vsem najsajšim, kar si je pozelel, a vendar je shiral kot mlado drevesce, ki mu prilivamo preveč vode, katera odnaša zdravo prst. Dokler ni v petindvajsetem letu umrl.

Kaj je pomagalo očetu vse bogastvo, ki ga ni imel komu zapustiti, kaj cvetoče podjetje brez naslednika, prelepa vila in visok kapital v banki brez dediča. Prepozno je prišlo spoznanje. V grob ni moglo ničesar vzeti s seboj!

Da, usoda edince! Zlasti še, če je namereno edinec in se starši nalašč branijo otrok. Kje more potem ostati božji blagoslov? Ničen je izgovor, da daje več otrok preveč skrbi in stroškov. Koliko staršev ima manj skrbi s kupom otrok, kot jih imajo prenekateri s svojim edincem ali edinko. Že to, da ga morajo čuvati pred vsemi možnimi boleznimi in ob vsakem obolenju trepetajo, da ga ne izgube. Če pride smrt v številno družino, je seveda prav tako žalostno, toda staršem ostanejo v uteho še drugi otroci, dočim ob grobu takega edince, ki umrje, ko starši ne morejo imeti več otrok, ostane le še brezmejna praznota in obup.

A tudi v življenjskem boju se obnesejo otroci iz številnih družin bolj kot razvajeni edinci, ki se mu kar ne morejo prilagoditi. Kot otroci so bili le-ti središče vsega zanimanja, postali so sebični, zahtevni in samoljubni. Poznaajo le svojo voljo in svoje ugodje. Kakor so jih prej starši nosili na rokah, tako zahtevajo tudi od življenja, da se suče le okrog njih samih. Če so močne volje, postanejo brezobzirnejši, izkoriščevalci slabjših, in, če so bogati, zavratni razpisneži, hlepečci le po užitkih, če so pa slabiji, ostanejo nesamostojni, se puste izrabljati od drugih, se smilijo samim sebi, dokler žalostno ne utonejo v življenjski borbi.

Kjer pa je veliko otrok, se že zgodaj nauče medsebojne obzirnosti, bratske razdelitve dobrin, potrpežljivega popuščanja in upoštevanja koristi drugih. Izza mlada se obrusijo in izgadijo medsebojne napake. In v življenju zadeva človek neprestano ob bolj ali manj ostre robove. Kako jih ob izgledu, če se tega ni v mladosti izučil?

Če pogledamo nazaj v zgodovino, vidimo, da so prav iz številnih družin izšli veliki možje in žene.

Nasveti katerih v gospodinjstvi knjigi ni

1. Za peko palačink porabimo manj maslobo, če pol čebule pomočimo v maslobo ter z njo pomazemo ponev. Maslobo, ki je na čebuli, zadostuje za tri palačinke.
2. Polovico citrone obdržimo svežo, če jo s prerezo položimo v skledico, kjer je za prst sladkorja. Na prerezu citrone se stvori sladkorna plast, sok v notranjosti pa ostane nepoškodovan.
3. Citrone ostanejo več mesecev sveže, če jih položimo v skatlo, kjer imamo žagavino. Paziti pa moramo, da se sadeži ne dotikajo.
4. Če pečemo tortno dno iz maslenega testa, testo večkrat z vilicami prehodemo, da se med peko ne tvorijo mehurji.
5. Če se pečenka nekoliko močno zapeče, a ne sežge in ima zaradi tega močnejši okus, tega lahko oblažimo, če zalijemo sok z mlekom.
6. Omake, z moko pripravljene, zalijemo po prežganju z mrzlo vodo ali mlekom, da se prežganje ne zgleda.

OPOMBA: Take recepte izreži in ohrani, da jih pogledaš, ko bo treba.

VPRAŠUJETE ODGOVARJAMO

V zadnji številki smo objavili vrsto vprašanj o cerkvenih zbiorih. Danes vprašanja kratko povzamemo in odgovorimo:

1. Kdo je kriv propadanja cerkvenih zbiorov? — Poleg mnogih manjših vzrokov, ki lahko povzročajo krizo pri vsaki organizaciji, nosi glavno krivdo za razkroj cerkvenih zbiorov komunizem. Žalostno, a resnično dejstvo je, da so na Tržaškem cerkveni zbiori pod fašizmom lepše uspevali kakor sedaj pod komunizmom. Pod fašizmom je prihajal napad od zunaj, pod komunizmom prihaja od znotraj. Cerkevni pevci z dvojnimi obrazom, to je taki, ki hočejo istočasno prepevati Bogu in komunistični kulturi, so neposredni vzrok in povod propadanja naših zbiorov.

2. Kaj naj se naredi s cerkvenim zborom, ki je v celoti vpisan v komunistično prosvetno zvezo? — Takšen zbor je treba takoj razpustiti in vpeljati, če potreba, samo žensko petje na koru. Trenutno ni primera, da ne bi vsaj ženske vztrajale na svojem mestu, zato je boljše, da eno ali dve leti pojejo samo ženske, v tem času pa je treba vzgajati mladino in uspeh je gotov! Naše mnenje je, da je cerkveni komunistični zbor prava sramota za katoliško župnijo! Nujna ločitev duhov mora biti najprej izvedena na koru!

3. Kako naj ravnamo s cerkvenimi pevci, ki so komunistični sopotniki in člani »na-

rodnega« komunističnega zbora? — Takim ljudem je treba stvar razlagati, tudi nekaj časa z njimi potrpeti in, ko navadno vse nič ne pomaga, jih pravočasno odločiti. Kjer se ta operacija prepočasno izvrši, je lahko škoda velika. Ker nagnito jabolko zdravo pokvari.

4. Ali more Slovenska katoliška prosveta v Trstu pomagati našim zborom, da zopet zavzamejo častno mesto v našem javnem cerkvenem življenju? — Katoliška prosveta v Trstu bo storila vse v mejah možnosti, da se pomaga zlasti tistim agilnim cerkvenim zborom, ki gojijo obenem narodno petje. Treba je samo, da prizadeti postavijo praktično obliko pomoči in da se sami živo zanimajo za to važno vprašanje. Cerkevni zbor v župniji je ustanova, ki lahko versko življenje zelo poplavi in poslabša ali pa tudi zelo poživlji in dvigne. Treba ga je samo prav voditi in se nesebično zanj žrtvovati.

OPOMBA UREDNIŠTVA: Vabimo naše čitatelje, naj nam pošiljajo razna vprašanja in bomo nanje z veseljem odgovarjali. Vsako pismo mora biti podpisano, a v časopisu bo podpis izostal, če dopisnik tako želi. Vprašanja naj se iz Goriške in drugih krajev Italije naslavlajo na uredništvo v Gorici, ona s Tržaškega pa na poduredništvo v Trstu.

IZ JUGOSLAVIJE

Nagrajevanje po učinku

V Jugoslaviji so na tem, da vpeljejo nov način nagrajevanja, oziroma plač. Vsaka gospodarska organizacija je morala izdelati poseben tarifni pravilnik za plače. Ta pravilnik sloni na načelu, da bodi zaslužek neposredno odvisen od učinka dela. Delavec ima torej za opravljeno delo pravico do tolikšne plače, kolikor mu gre za določen čas dela po tarifnem pravilniku o normah. Plača po novem bo torej zavisela od tega, koliko časa kdo dela in koliko v tem času naredi. Mora pa doseči vsaj določeno normo.

Kriminal v gospodarstvu

Pod zgornjim naslovom prinaša »Slov. poroč.« članek, ki ga je napisal javni tožilec LRS Jože Pavličič. Članek je pomenljiv v toliko, v kolikor razgalja nezdružljive pojave vsakovrstnih ponevber in oškodovanj, ki so se vgnezdili v jugoslovanskem gospodarstvu. »Gospodarski kriminal« je danes zelo širok pojem v komunističnem slovarju ter pomeni vsako protovoljno oškodovanje ljudske imovine, ne samo tatvino in goljufijo, temveč tudi vsako nevestno izvrševanje službe, nedovoljeno trgovino in špekulacijo itd. Po trditvah javnega tožilca je danes gospodarski kriminal problem, ki mu mora posvetiti vso pozornost celotna družba in ne samo odgovorni državni voditelji in organi pravosodja. Nato navaja nekaj števil:

V letu 1954 je bilo v LR Sloveniji izmed vseh obtožencev, ki so bili izročeni sodišču, 26% obtoženih zaradi kaznivih dejanj gospodarskega kriminala s skupno škodo nad 340 milijonov din. Največ takih dejanj se je zgodilo v Mariboru, pa tudi v Ljubljani, Celju in drugod niso redki primeri gospodarskega kriminala. V primerih, ki

so jih odkrili, gre vedno za milijonsko škodo. Zato poziva javni tožilec politične organizacije, delavske svete, ljudske odbore in tudi posamezne državljane, naj pomagajo pri odkrivanju in zatiranju gospodarskih kaznivih dejanj.

Smrti

V Ljubljani je umrl v starosti 55 let dr. Pavel Lunaček, vodja ginekološkega zavoda in porodnišnice ter profesor na univerzi v Ljubljani. Lani je bil imenovan za člana Slov. akademije znanosti in umetnosti. Pokojni Lunaček je bil priznan strokovnjak v ginekologiji. Za zmago komunizma si je nabral veliko zaslug, zato so ga ob smrti tudi zelo počastili.

Razmeroma veliko smrtnih slučajev je vedno zaradi nesreč z razstrelivom. Samo lani je v Sloveniji izgubilo življenje 23 ljudi, 30 jih je pa dobilo hujše telesne poškodbe zaradi nesreč z razstrelivom. Največ žrtve je med mladino do 18 let.

Slikar Rafael Nemec

V Novi Gorici je dne 25. marca razstavljal svoja dela goriški slikar Rafael Nemec. Na ogled je postavil 48 del. Rafael Nemec je doma iz Vrtojbe pri Gorici. Goričani ga dobro poznajo, saj je svoja mladostna leta preživel v našem mestu, kjer je najprej delal kot sobni plekar. Nato pa se je iz veselja, ki ga je čutil do umetnosti, vpisal na umetnostno akademijo v Benetkah, ki jo je dovršil ob začetku druge vojne. Sedaj je profesor risanja. Obenem se uveljavlja kot slikar, ki je imel že več razstav v Sempetru in drugod v Sloveniji. Našemu rojaku Nemcu želimo še obilo uspehov.

Odgovorni urednik: Stanko Stanič
Tiska tiskarna Budin v Gorici

F. BARCATA: V deželi Škipetarjev

POVEST - 15

Lula je vstala, sklenila roke in vzdihovaje zaprosila:

»Zaradi Kristusovih ran, njegovih žeblicev in Krvi te prosim, pusti me v miru — ne brigaj se zame, ki sem izgubljen.«

Pripognila se je ter začela naglo zbirati drva, da jih ponese domov. Da se opraviči, je rekla duhovniku:

»Mark mi je naročil, naj se naglo vrnem, ker me čaka doma.«

Tudi oče Mavricij je vstal. Doslej je veroval, da bo z lepimi besedami pripravil Lulo, da pove svoje težave in potrebe; ni pričakoval, da bo našel toliko upiranja. Približal se ji je, položil desnico na njeno ramo ter rekel:

»Ne, dekle, tvoj brat Mark te ne čaka! — Ali veš, kdo je bil, ki mi je naročil, naj pridem sem gor in te potolažim? — Nisem govoril resnice, sedaj pa izpovem pred teboj in pred Bogom! Nisem šel od doma na lov, pač pa samo, da se srečam s teboj. Sem tukaj kot dobri pastir, da poiščem bolno izgubljeno ovco, ki je zgre-

šila pot, da jo ozdravim in pripeljem na varno. Ali veš ti, kdo me je spomnil na mojo dolžnost, kdo me je z gorkimi besedami prosil, naj se snidem s teboj, ti svetujem, pomagam, da ozdraviš na duši in telesu? ... Tvoj brat, ki ne najde miru ne podnevi ne ponoči. Tvoj Mark me je poslal sem!«

Ko je omenil brata, je Lula zatrepetala, pri besedi Mark se je zgrudila na kolena. Ni zajokala, ker ji prevelika bolečina ni pustila jokati. Stisnila je glavo v roke. Kar niso mogle napraviti duhovnikove besede, je storilo bratovo ime! Kako velika mora biti ljubezen, ki družiti dve sreci!

Oče Mavricij je sklonil glavo do dekleta in začel ljubeznivo z mehkim glasom govoriti:

»Na povabilo Markovo sem prišel kot drugi brat, da pridobim zgubljeno dušo sestre.«

Lula je dvignila solzni obraz in rekla pol bolestno pol proseče:

»Ah, čemu mi prebadaš to revno srce! Prosim te, rotim te pri sedmih žalostih Matere božje, pusti me, ne skrbi zame, nisem vredna take ljubezni, jaz sem zgubljena!«

Oče Mavricij ni dolgo pomisljal — bil

je mehkočuten in usmiljenega srca, pokleknil je zraven Lule, jo prijel za roki in rekel otožno:

»Lula, pogledj mi v oči!«

Lula je ponižno uhogala.

Njene velike črne oči so bile preplisane, vendar čiste in jasne ko voda v potoku. Videlo se je v njih do najskrivnejšega kotička duše. — Ne — je rekel duhovnik sam pri sebi — tu notri se ne vidi nobena krivda! — Poznal je Lulo prav dobro. V mali cerkvi Rubiga je imel priložnost spoznati čistost te deviške duše.

»Lula« — je rekel redovnik — »v tvojih očeh ne čitam nobene krivde, greha ali pogreška.«

»Potem te moje oči goljufajo, gospod, ker sem velika grešnica, veruj mi!«

Duhovnik je porabil zadnje sredstvo, da bi ji olajšal vest. Vstal je in sedel na kup drv pred Lulo, ki je klečala pred njim, napravil je znamenje križa, naslonil koleno na kolena, pokrtil obraz z rokami rekoč: »Ako se čutiš grešno, povej svoj greh pred usmiljenim Bogom in pred menoj, njegovim nevrednim namestnikom!«

Lula je zardela od začudenja — spovedati se? — Prišla je sem po Markovem naročilu, ne za spoved, to ji še na misel

ne pride! Ostala je nekaj časa tako nedoločena, naenkrat je pa začutila neko olajšanje, zgnila je tema izpred oči, zbrala se je, začela govoriti, odpirati srce duhovniku, ki bo gotovo imel zanj tolažilne besede kakor zadnjič v Rubigu.

Začela se je spovedati: »Spovem se Bogu Vsemogočnemu — nadaljevati pa ni mogla, zopet se je je polastil dvom in obup. — Začela je znova jokati. Med vzdih in jokom je slišala duhovnikove besede, ki je nadaljeval z molitvijo do konca in nato rekel:

»Praviš, da si težko grešila, da si zgubljena. Tudi jaz vidim, kako trpiš zaradi neke skrivne nadloge! — Povej mi torej, zakaj ne iščeš zgubljeni dušni mir tam, kjer se da edino najti; v svetem zakramentu spovedi? Kakšna potreba je bila, da sem moral jaz priti te iskati, da ti izprosim božje usmiljenje!«

»O Gospod, boljše bi bilo, da si ostal v tvoji hiši in se brigaš za druge, vrednejše od mene! — zame ni več božjega usmiljenja in odpuščanja!«

»Kdo si ti, ki se drzneš tako govoriti? Kdo si ti, ki se drzneš nasprotovati božjim sklepom in usmiljenju? Kdo si ti, ki se ustavljaš božji milosti? Ali ni rekel Bog

po prerokih: Tudi če bi bili vaši grehi rdeči ko škrlat, bodo postali beli ko sneg?«

»Beli ko sneg!« — Da gospod, ali pa imajo te besede vrednost tudi zame, ki imam zvezo s hudičem in dobivam ukaze iz pekla?«

Oče Mavricij je dobro vedel, da prihajajo te besede iz bolne domisljije, razumel je, da so posledice pogubnega praznoverja in vražarstva, ki je velika nesreča za Albanijo. Luline besede so to potrdile. Obšlo ga je veliko sočutje do nesrečne mladenke, rekel ji je:

»Lula, o nesrečna Lula, potrebno je, da mi vse natanko poveš, nič skrivati, niti najmanjše stvari, — in jaz ti v božjem imenu obljubim, da ti vrnem zgubljeni mir.«

Lula je pogledala duhovnika, oči so izražale upanje in strah. Začela je počasi, z umerjenimi besedami pripovedovati vse, kar jo je spravilo v to nesrečo: njeno srečanje v gozdu s čarovnico in volkom, njene grozeče besede, nezvest, kako se je znašla doma v hiši, obraz Pala Gjoka v ognju in povsod drugod, sanje, kako ga ima vedno pred očmi, tudi sedaj, ko stoji pred namestnikom božjim.

STRŽAŠKEGA

Velika noč v Trstu

Novi način praznovanja velike sobote se ne more prav uveljaviti. Udeležba pri nočnih obredih je v teh treh letih poskusov vsako leto nekoliko padla. V mestu so praznovali Vel. noč po starem načinu v Barokovljah, kjer so imeli na velikonočno nedeljo procesijo, potem pri Salezijancih in v cerkvi Marije Velike.

V tržaški okolici so povsod praznovali veliko noč po starem načinu z običajnimi procesijami. Pri vseh svetih mašah je bila velika udeležba. Velika noč pokaže, kako ljudi bi lahko prišlo vsako nedeljo k sveti maši.

Na Opčinah so italijanski verniki priredili na veliki petek večerno procesijo, ki se je končala pri Obelisku. Procesije so se udeležile tudi italijanske katoliške organizacije iz mesta.

Pogovori karmeličank

V četrtek zvečer je tržaška radijska postaja predvajala dramo Pogovori karmeličank. Dramo je spisal francoski pisatelj Bernanos. To delo so zadnja leta veliko predvajali po raznih svetovnih odrih. Škoda, ker ljudje na prenos te drame niso bili malo bolj opozorjeni. Zeleni bi, da bi jo na radiu v kratkem ponovili in na to pravočasno opozorili.

V dramo je popisano življenje karmeličank v nekem samostanu med francosko revolucijo, ki postanejo končno žrtve revolucije.

Boljunec

Boljunska župna cerkev ima sedaj nov baldahin in velike nove preproge pred oltarjem. Do praznika sv. Rešnjega Telesa bo postavljen tudi nov tabernakelj. Denar za ta izredna dela je cerkev dobila iz zapuščine svojega pokojnega župnika g. Andreja Gabrovskega.

Boljuncani se pripravljajo, da postavijo nagrobni spomenik za pok. g. župnika.

Šolske kolonije

Po šolah se bo začelo vpisovanje učencev za poletne kolonije. Rok za vpis je do 14. maja. Zelo priporočamo staršem, da izkoristijo priliko in dajo otroke v kolonije. Počitnice so tako predolge in naj otrok vsaj nekaj tednov preživi bolj redno svoj prosti čas. Zanimajte se pravočasno, da ne zamudite prilike.

Dolina

Dolinska ženska Marijina družba je dobila za Veliko noč novo zastavo. Očividno so se družbenke zelo trudile, da

so v tako kratkem času prišle do svoje nove zastave, saj je bila družba ustanovljena šele lansko jesen.

O svetoivanskem cerkvenem zboru

»Katoliški glas« je začel zadnje tedne razpravljati o naših cerkvenih pevskih zborih. Sprožil je dokaj koristnih misli. V dopisu velikonočne številke je potožil tudi o tem, kako je padla glede cerkvenih zborov katoliška disciplina. Med drugim se vpraša: Kako naj odgovorni reši svoj zbor, če pa ni več navada, da bi vsaj cerkveni pevci izvršili velikonočno dolžnost!

Ti dopisi so obrnili pozornost tudi na naš zbor pri Sv. Ivanu. Prav je, če se pove, da zbor radi težkih poveljnih razmer imeli tudi pri nas kako težavo. Toda disciplina kljub temu ni padla. Ne samo, da cerkveni pevci opravljajo svojo velikonočno dolžnost, temveč prav za ta praznik vršijo precej naporno nalogo. Kakor pretekla leta, so nastopili na veliko nedeljo na koroški petkrat: pri polnočni službi božji, pri prvi slovenski maši ob sedmi uri, pri sveti maši ob deseti uri, ko se je vršil radijski prenos, ob enajsti uri pri slovenski latinski maši in pri slovenski popoldanski službi božji ob treh popoldne.

Kljub temu, da je velik del prebivalstva v naši župniji italijanske narodnosti, nastopa naš zbor tudi pri skupnih slovenskih latinskih mašah. Radi tega so potrebne vsaj tedenske pevske vaje, ki se redno vršijo, dasi nimajo vsi pevci blizu do kraja, kjer se vežbajo in kjer nastopajo. Seveda so dvignile zanimanje za petje naše krasne nove orgle. Te orgle je morda poslušal kak bralec na Veliko noč pri radijskem prenosu. Strokovnjakom pa se gotovo splača, da jih pridejo pogledat in preizkusiti. Jasno, da je na Veliko noč vladalo pri nas veliko zanimanje za mašo, ki se je ob deseti uri prenašala na radijskih valovih. Naši farani so bili s prenosom zelo zadovoljni. Upamo, da je ugajal tudi širši javnosti.

Darovi za Marijanišče

Ob smrti očeta g. kateheta darujejo otroci 5. razreda osn. šole v Rojanu 700; Marijina družba iz ulice Risorta 15.000; g. Kasič-Vidi namesto cvetja na grob pok. Marije Lekšan 1000; namesto cvetja na grob pok. očeta preč. g. Zorka daruje Marijina družba iz Rojana 5000; N. N. iz Rojana 10.000; N. N. v spomin pokojne Jožefe Zgur 3000 lir.

ZGORIŠKEGA

Sestanek staršev

Starši onih učencev, ki obiskujejo Strokovo šolo, so vabljani, da se udeležijo sestanka, ki se bo zanje vršil v nedeljo 17. t. m. od 10. do 12. ure v prostorih šole v ulici Randaccio šte. 22.

Velikonočni prazniki v Gorici

Iz oblačnosti in sivine neba se je predramilo velikonočno jutro. A kljub temu je bilo v srcih gorških vernikov toliko sonca in veselega pričakovanja. V šir in v prek je valovila vesela pesem velikonočnih zvonov in vabila vernike k vstajenju. Slovenski verniki ljubijo zgodnje ure, zato ni čuda, če je pohitelo k velikonočnemu vstajenju v stolnici toliko Slovencev, ne samo iz mesta, ampak tudi s podeželja. Spomin na lansko vstajenje v stolnici je vsem ostal živo v srcu in je letos privabil še več ljudi. Lahko rečemo, da je bila pri tem vstajenju zastopana vsa Primorska. Radostni trikratni Aleluja je mnogim privabil solze v oči ob spominu na nekdanje praznike v domačem kraju. Potem so zabučale orgle in zadonela je po cerkvi veličastna velikonočna pesca in nam ogrela srca v radostnem prazničnem razpoloženju. Pesmi je izvajal dekliški zbor Marijine družbe skupno z mešanim zborom SKPD pod vodstvom prof. Fileja in ob spremljavi akademičarke Bratuzeve. Velikonočno procesijo je vodil msgr. Močnik; sledila je sv. maša. Vse prehitro je minila lepa slovesnost in verniki so veseli zapuščali cerkev bogatejši na spoznanju, da jim more pravo veselje nuditi le neizčrpno bogastvo naše sv. vere in lepota cerkvene liturgije.

Medtem ko je na Veliko noč nekoliko nagajalo vreme in primorala ljudi, da so ostali na svojih domovih, je velikonočni ponedeljek privabil v pomladno naravo veliko število meščanov, ki tako radi na ta način obnavljajo vsako leto tradicionalno romanje v »Emav«.

Nove gradnje v Gorici

Na Majnici so začeli z gradnjo velike, moderne telovadnice. Delo je prevzelo podjetje Bendi iz Forli. Računajo, da bo telovadnica skonstruirana že do jeseni. Gradbeni stroški bodo znašali okrog 45 milijonov lir. Vlada je nadalje nakazala gorški občini 400 milijonov lir za gradnjo ljudskih stanovanj. Predvidevajo, da bodo z delom začeli še pred koncem tega leta. Delo teh hiš bo prevzela ustanova IACP. S tem se bo stanovajska kriza v našem mestu zmanjšala in upanje je, da bodo sčasoma vsi prišli do dostojnega stanovanja.

Šolske oddaje za radio

Radijska snemalna skupina bo od 14. do 23. aprila obiskala 21 občin naše pokrajine in v dogovoru s šolskimi oblastmi posnela po naših šolah krajše programe. Oddajali jih bodo nato po radiu na valu 202,2 m ali 1.484 kilociklov na sekundo. V četrtek 14. aprila bo snemalna skupina snemala na števerjanski šoli, in v Gorici, 15. aprila v Dolenjah in Krmini, 20. aprila v Sovodnjah in v Doberdolu, 23. aprila v Ronkah in Tržiču. Najboljše točke bodo dobile nagrado, prav tako bo nagrajeno tudi sodelovanje učiteljev.

Bili smo v Sveti deželi

Da, bili smo v Sveti deželi pretekli teden, seveda ne v resnici, temveč v duhu. Popeljal nas je tja na veliki terek zvečer dr. Ludvik Čepon, sveži povratnik z Jutrovega. Govoril je v dvorani Mar. družbe pred zelo številnim poslušalstvom, ki je ob njegovi besedi in sliki poromalo najprej v staroslavni Egipt, nato pa v Palestino, ki jo je naš Gospod Jezus Kristus posvetil s svojim življenjem in smrtjo. Posebno zanimivo so bile slike iz Jeruzalema. Videli smo Oljako goro, Kalvarijo, Božji grob itd. Ob slikah in besedi smo se še bolj živeli v

skrivnosti Jezusovega trpljenja in smrti, ki smo se jih spominjali ravno na veliki teden.

Isto predavanje je g. doktor ponovil na velikonočni ponedeljek v Jamljah. Tudi Jamljci so g. predavatelja z zanimanjem poslušali.

Ker sami nimamo možnosti, da bi romali v tako daljne kraje, jih vsaj v duhu radi obiskujemo.

Dr. Čepon je na veliki petek pridigal o trpljenju Jezusovem v stolni cerkvi. Tudi tu ga je poslušalo zelo lepo število vernikov.

Doberdob

Slišimo, da imajo izvoljeni odborniki Kmečke bolniške blagajne mnogo skrbi pri organiziranju let-teh. Upamo, da bodo pri tem upoštevali želje volivcev, kolikor je seveda v njihovi moči. Pri izbiranju zdravnika bi povedali naše mnenje, da je treba upoštevati dejstvo, da mora zdravnik bla-

gajne povsem uživati zaupanje ljudstva; poleg tega je zelo važno, da kmečki bolniki našega podeželja lahko v domači besedi potožijo svoje boleznine zdravniku, ki jih bo razumel in imel do njih tudi požrtvovalno ljubezen. Saj nam takih zdravnikov ne manjka v Gorici. Zato bi tudi bilo umestno, da bi več občin (zlasti Doberdob, Sovodnje-Števerjan), ki so majhne in imajo zato tudi majhne kredite, izbrale morda istega zdravnika, ki bi odgovarjal gornjim željam.

Brestovica na Krasu

Še vedno se dogodi, da srd do Cerkev pokaže svoje barbarstvo. Tako je pred tedni nekaj brezbožnih razgrajevcev navlilo na vaško župnišče in v njem razsajalo ter razbijalo. Precejšnjo škodo so ocenili in prijavili oblastem, ki so baje naredile preiskavo. Bi bil res čas, da s strogimi kaznimi oblasti stopijo na prste takim neodgovornim elementom.

PO SVETU NAKROG

Smrt dirkača Alberghettija

Italijanski avtomobilski dirkač Alberghetti se je pri avtomobilskih dirkah na velikonočni ponedeljek v Pau na francoskem smrtno ponesrečil. S svojim avtomobilom znamke Ferrari je zadel v bale slame ob dirkališču, se prevrnil in si pri tem prebil lobanjo. Kmalu zatem je podlegel hudim poškodbam.

Športna »gorečnost«

V Santiagu v Čile-ju je bila nogometna tekma. Ljubitelji športa so prihiteli v tako velikem številu, da so vstopnice kmalu razprodali. Ljudje, ki niso dobili več vstopnic, so vdrli v stadion in pri tem pohodili več gledalcev med temi 5 do smrti, nekaj pa so jih morali prepeljati v bolnico.

Kako deluje v Veliki Britaniji socialno skrbstvo

V čakalnici zdravniškega ambulatorija čaka 40 pacientov na zdravnika. Točno ob dveh se prikaže in vpraša zdravniško strežnico: »Koliko?« »Štirideset,« mu odgovori strežnica. Mirno si obleče belo haljo in skozi na pol odprta vrata pogleda v čakalnico: »Kdor trpi za glavobolom, naj pride naprej!«

Šest oseb vstane in stopi v ambulatorij. Zdravnik vzame že pripravljene recepte in jih razdeli med bolnike. Nato jih odslovi. »Naj pridejo naprej vsi tisti, ki imajo kašelj.«

Zopet vstane lepo število oseb in zdravnik jih kmalu odslovi z isto proceduro. Ostane le par posameznih slučajev, ki pa jih aspretno zdravnik kaj kmalu odpravi. V dveh urah je čakalnica prazna.

To ni nikaka bajka. Očividno, doktor Edward Ochsner iz Chicaga je o tem poročal na kongresu zdravnikov v Washingtonu in še dodal, da se to dogaja povsod, kjer so vpeljali socializacijo bolniškega skrbstva.

Verska pripadnost na Koroškem

Večina Korošcev se priznava k rimskokatoliški veroizpovedi. Vendar odstotek ni vedno enak in je zanimivo primerjati številke zadnjih dvajset let, ki jasno kažejo nihanje, kar je verjetno tudi posledica preteklih vojn in z razsulo povezanega bega številnih ljudi.

Leta 1934 je bilo na Koroškem 405.129

»In kaj se je zgodilo v sanjah?« je vprašal duhovnik.

»Ne vem, gospod, ostalo mi je v spominu samo to, da so bile sanje slabe in grešne, ker ravno zaradi teh sanj je moja duša tako vznemirjena in mi vest očita greh. Poslušaj, oče, povem ti, kakor mi srce narekuje. — Prej nisem nikoli sanjala. Z molitvijo na ustnicah sem takoj zaspala in spala ves čas, vedno brez sanj. Kadar so drugi pripovedovali svoje sanje, sem se jim smejala. To so bile prve sanje v mojem življenju. Ko sem se zbudila, sem se počutila tako slabo in bolno, kakor bi morala takoj umreti.«

»Zdelo se mi je, da so me vso noč topli; glava se mi je hotela razpočiti, dušo sem imela tako vznemirjeno, da nisem bila zmožna niti misliti. — Ne morem pozabiti teh sanj, ki se mi ponavljajo skoraj vsako noč proti moji volji. On mi je dan in noč pred očmi. V hiši, na polju, v gozdu, pri delu in kadar molim! — Ne gredo mi iz ušes besede čarovnice: — Pisano je v knjigah, da boš žena Pala Gjoka. — Vidim njegov prokleti obraz, ki me povsod zasleduje, vidim njegov gnusni pogled, ki mi prebada srce, zdi se mi, da se nahajam v njegovi kočii, v njegovem objemu; čutim, kako me mučijo njegovi poljubi, kako me

prebivalec; od teh je bilo 368.839 rimskokatoliške veroizpovedi, 65 grškokatoliške, 32.657 protestantov, 460 starokatolikov, 269 izraelitov, nekaj drugih in 2.064 brez vere. Leta 1951 je bilo 474.764 prebivalec, ki so se priznavali k naslednjim verstvom: 411.174 rimskokatoliških, 505 grškokatoliških, 46.399 protestantov, 643 starokatolikov, 16 izraelitov; 13.361 je bilo brez veroizpovedi, 281 pa ni dalo nobene izjave glede vere.

Iz tega je razvidno, da so pripadniki rimskokatoliške veroizpovedi za malenkost nazadovali in pride na sto Korošcev 86,6 katoličanov, dočim jih je bilo leta 1934 še 91 odstotkov. Glede na celo Avstrijo je ta odstotek za leto 1934 90,4, za leto 1951 pa 89. Precej se je povečalo število protestantov. Leta 1934 jih je bilo dobrih 3 odst., zdaj pa skoraj 10 odst., ta številka pa je na Koroškem precej višja kot v celi Avstriji, kjer znaša zdaj 6,2 odst. Zelo se je pa povečalo število brezvercev, katerih odstotek se je od 0,5 dvignil na 2,8, v celokupni Avstriji pa celo na 3,8.

Zanimiva je tudi ugotovitev, da je pri katoličanih, protestantih in starokatoliških več žensk, dočim je pri drugih verstvih več moških, zlasti pa pri brezvercih.

Narodna cerkev v Vietnamu

Po že znanem receptu skušajo komunisti v Severnem Vietnamu organizirati med katoličani narodno cerkev. V ta namen so sklicali kongres tako zvanih patriotičnih duhovnikov, na katerega naj bi prišlo po izjavah komunistov nad 200 zastopnikov.

Judinja - kristjanka

Lillian Roth, ena izmed slavnih gledaliških igralk, je prestopila v katoliško Cerkev. V svoji knjigi »Jokala bom jutri« pripoveduje, kako Bog pomaga duši iz najbolj nevrednega življenja k prostosti otrok božjih. Sama je bila zašla v pokvarjenost, a jo je poročilo o prikazanju M. B. v Fatimi tako ganilo, da se je začela zanimati za krščanstvo in po temeljitim študiju tudi vstopila v katoliško Cerkev.

Indija razkrinkava komunizem

»Združenje brambovcev za svobodo v Aziji«, ki deluje v Kalkuti, je začelo izdajati poseben list, kjer opozarja na komunistično delavnost v Indiji. V prvi številki, ki so jo izdali v lanskem septembru,

onečašujejo njegovi dotiki. — Gorje!! — Gospod, pokazala sem ti svoj položaj, povej mi sedaj, če imaš še pogum, mi obljubi mir, ako mi še lahko rečeš, da bo moja duša bela ko sneg, ti je li mogoče najti eno tolažilno besedo za tako grešnico?«

Med govorjenjem je Lula gledala duhovniku v oči, pa tudi on je ves čas izpovedi skrbno pazil na njene, ne da bi obrnil kaj dosti pozornosti na njene besede. V začetku je videl v njih zadnje žarke ugašajočega ognja, veliko žalost in nezmožnost se ustavljati usodi. — Zopet kratek sij šibkega upanja za odpustanje — ki je pa takoj ugasnil. Čim dalje je govorila, tem redkeje so se utrinjali ti žarki, temnejši je postal pogled, dokler ni ob koncu pokazalo oko temno noč izgubljenega upanja.

Oče Mavricij si ni vedel pomagati. Kaj naj stori, katere besede izbere, da vžge vsaj majhen plamen upanja v bolnem in obupnem srcu, pripravi pot veselju do življenja, vrne dušni mir? —

»Lula, povej mi resnično, kaj misliš, kdo je močnejši, jaz ali čarovnica iz starega mlina?«

»Kaj praviš gospod? — Tebi verujem vse!«

»Povej mi, sestra moja, čigava moč je večja, moja ali ona čarovnice?«

so zavedni indijski narodnjaki zapisali tole: »Komunistična zarota se kot p vsej Indiji; nje pogubne niti segajo p vsej deželi. Mnogi poznajo le posamezn niti, a dokler ne bodo poznali strahotn nevarnosti v celoti, se pač ne bodo z vedli pogube, ki preti neodvisnosti naš republike.« List poudarja, da je njegov n men, prikazati komunistične nakane p vsej državi, zraven pa dvigati in krepit vsenarodni odpor proti mednarodnemu k munitizmu.

75.000 stanovanj

so po zadnji svetovni vojni zgradile nemške katoliške organizacije.

Poplava razporok v Združenih državah

Pred leti je prišlo v Ameriki na 15 porok 1 razporoka. Sedaj pa se je položa močno poslabšal, saj pride na tri poroke ena razporoka. Sklepajo, da je to glavni vzrok za silno razširjeno hudodelstvo med mladostniki. V enem letu je bilo 45 tisoč mladih ljudi pred sodiščem.

Potnica s »Titanic-a«

V Washingtonu je umrla 61-letna gospa Mary Agatha D'Oonogue, ki je leta 1911 potovala iz Holandske v Ameriko. Vozila se je na ladji Titanic, ki je na prvi vožnji zadelo v ledeno goro in se potopila. Gospa je bila ena izmed redkih potnikov, ki se se pri tisti nesreči rešili.

Slikarica Aleksa Ivanc

je lansko poletje okrasila s freskami steno v kapelici šolskih sester na Farnezini v Rimu. Upodobila je štiri Marijine »zlobo stie«: Beg v Egipt, Dvanajstletnega Jezusa v templju, Jezusovo slovo od Marije in Marijo pod križem; oltarno ozadje je okrasila z angeli častilci. — Šolske sestre so dobile tako lepo, domačo kapelo, mla da umetnica pa priliko, da je pokazala svoje talente.

Materin poročni venec

V kraju Zaborze v Sleziiji leži pokopaniš misionar. Nad njegovim grobom se dvigalurška votlina. Pri nogah Brezmadežne pje videti pod steklom oveneli mirtin venec. Ta venec so našli v kovčku umrlego misionarja šele po njegovem pokopu. Po leg venca so našli tudi pismo, ki ga je napisal umrli misionar. V pismu piše: »Te je poročni venec moje matere. Vedno sem ga nosil s seboj v različne dežele, na potovanjih čez morje in po zemlji, v spomin na oni sveti trenutek, ko je moja mati pri oltarju Bogu obljubila ne samo zvestobo, temveč tudi poštenost. Svojo obljubo je zvesto držala. Imela je pogum, da je po devetem otroku sprejela še mene in mi dala življenje. Za Bogom sem ji dolžna zahvalo za svoje življenje in svoj duhovniški poklic. Ko bi me ne bila hoteli imeti, ne bi bil postal duhovnik in misionar. Položite mi zato poročni venec moje matere v grob.«

ŠIRITE NAŠ LIST

LISTNICA UPRAVE

Uprava KG ponovno obvešča vse one naročnike po Italiji in v inozemstvu, ki veliko zamudo prejemale naš tehnik, da krivda nikakor ni na strani uprave, ampak na netočnem poštnem dostavljanju. Upravi odposlje vse liste brez izjeme vsako sredo zvečer ali najkasneje v četrtek zjutraj.

»Tvoja je večja, ker jo imaš iz nebes ona druga je iz pekla.«

»Veruješ ti, da je vsemogočnost božja večja od moči satanove?«

»Gospod, ti mi staviš čudna vprašanja. Kako bi mogla dvomiti o vsemogočnosti božji?«

»Dobro torej, Lula, — sedaj poslušaj, kaj ti povem! — Čarovnica ti je rekla, da imate ukaz iz pekla — in ti si ji slepo verovala, zato je prišla vsa ta nesreča čel tebe. Nasprotno ti pa jaz — dvignil je glavo kot bi hotel postati večji, oči je odprl bolj na široko, vzdignil desnico kakor za prisego in z močnim glasom nadaljeval — v imenu usmiljenega Boga rečem, da pekla nima nobene moči do tebe, ker ti si nedolžno jagnje v hlevu nebeškega Pastirja; ti si čista in neomadeževana nevesta Kristusova; nebeški ženin, ki te ljubi bo vedno držal svojo roko nad tvojo glavodokler boš ti verovala vanj. Amen!«

Kakor gorak pomladni veter stopi sneg razpusti ledene vezi, s katerimi je zimadržal uklenjeno naravo, tako so zginit dvomi in praznoverje dekleta, ko je poslušalo tolažilne besede duhovnikov. Lula je naslonila roke na kolena duhovnika in vsa zadovoljna s solzami v očeh rekla:

(Nadaljevanje)